

Monumentnummer*: 517399

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 29 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82753/163

Woonplaats* Garsthuizen
Gemeente* Eemsdelta
Provincie* Groningen

Kadastrale gemeente* Stedum
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1

Omschrijving**

Inleiding

VILLABOERDERIJ, genaamd Garsthuizer Voorwerk, gebouwd in 1929 door architect B. Jager uit Uithuizen in opdracht van A.W. Biewenga in een regionale variant op de Amsterdamse School-stijl. In de loop der tijd zijn in de zeven en acht vakken tellende tweekapsschuur nieuwe deel- en garagedeuren geplaatst en zijn golfplaten op het dak gelegd. Tevens is omstreeks 1983 het hout van de goten, de zijkanten van de dakkapellen, een deel van de kozijnen en de uilenborden vervangen door kunststof.

De boerderij is gelegen aan de noordoostzijde van Garsthuizen in het open veld op een ruim perceel dat deels is omgracht. Aan de zuidoostzijde verschaft een betonnen BRUG (omstreeks 1929) met betonnen stijlen waartussen een hekwerk en toegangshek van ronde ijzeren buizen toegang tot het voorhuis.

Omschrijving

VILLABOERDERIJ bestaande uit een VOORHUIS, HALS en TWEEKAPSSCHUUR.

Het één verdieping hoge, deels onderkelderde VOORHUIS op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en wordt gedekt door een samengesteld mansardedak waarop zwart geglazuurde Friese golfpannen; één vernieuwde gemetselde nokschorsteen met vernieuwde kap; niet-originele overkragende houten goot (kunststof); fries van gesinterde baksteen; twee dakkapellen aan de noordwestzijde, één aan de zuidoostzijde en één aan noordoostzijde onder overkragend lessenaarsdak waarin liggende deels tweeruits vensters. De gevels worden geleed door H-vensters onder rollaag met in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de bovenlichten gekleurd glas-in-lood en onderdorpels van zwarte geglazuurde tegels. De hoeken van de geveldelen worden geaccentueerd door naar voren springende decoratieve betonelementen.

In de topgevel rechts aan de voorzijde (zuidwestgevel) een vierzijdige erker waarin vier H-vensters; boven de stijlen naar voren springende decoratieve betonelementen. Boven de erker een balkon met gemetselde borstwering aan de bovenzijde aangesmeerd (niet-origineel); twee niet-originele openslaande deuren waarin glas met zijlichten. In de top de naam 'Garsthuizer Voorwerk' (betonnen letters). Links van de topgevel een H-venster en op de hoek een vijfzijdige erker met vijf H-vensters waartussen betonnen stijlen.

In het risalerende geveldeel links aan de noordwestzijde twee H-vensters en twee keldervensters.

In de achtergevel een driedelig venster waarin gekleurd glas-in-lood. Aan deze zijde is de hals aangebouwd.

In het linker geveldeel aan de zuidoostzijde een samengesteld H-venster. In het risalerende rechter geveldeel twee H-vensters; aan de linker zijkant een H-venster.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de marmeren vensterbanken, de houten paneeldeuren met omlijsting, in de hal de houten bordestrap met houten leuning, de granieten vloer, het zachtboard plafond, de houten tochtdeur waarin geëts glas, de metaalkleurige lambrizing.

De HALS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en wordt gedekt door een plat dak met overkragende niet-originele goot (kunststof).

Aan de noordwestzijde een samengesteld H-venster. Aan de zuidoostzijde een staand drieruits venster waarin gekleurd glas-in-lood en de entree in portiek. De entree bestaat uit een houten paneel deur met bovenlicht waarin gekleurd glas-in-lood; granito stoep; gemetselde bloembak op een betonnen trasraam; gevelsteen waarin geschreven 'AWB MPD 1929'.

De TWEEKAPSSCHUUR op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en wordt gedekt door twee schilddaken met wolfeinden waarop niet-originele golfplaten waaronder riet met aan de achterzijde een rij zwarte Muldenpannen; vier niet-originele uilenborden (kunststof) met makelaars (kunststof); niet-originele goot; fries van gesinterde baksteen.

In de voorgevel (zuidwestzijde) van de linker schuur een staand venster, een vernieuwde deur, een samengesteld tweedelig H-venster, een samengesteld driedelig H-venster en een T-venster, alle onder rollaag. In de voorgevel van de naar voren springende rechter schuur een liggend venster, een vernieuwde deur en een samengesteld H-venster, alle onder rollaag.

In de noordwestgevel zes liggende zesruits vensters en één liggend tweeruits venster.

In de achtergevel (noordoostzijde) centraal niet-originele deeldeuren. In de linker schuur twee opgeklampte houten staldeuren met getoogde bovenlichten waarin decoratieve ijzeren roedenverdeling, waarnaast drie staande getoogde vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling en waarboven vier getoogde zaadvensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling, alle onder een strek van gesinterde baksteen. In de rechter schuur een niet-originele garagedeur met getoogd bovenlicht waarin decoratieve ijzeren roedenverdeling en opgeklampte houten getoogde deeldeuren waarin een kleine deur, waarnaast één liggend en twee staande

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

getoogde vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling en waarboven drie getoogde zaadvensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling, alle onder een strek van gesinterde baksteen.

In de zuidoostgevel een liggend samengesteld tweedelig tweeruits venster en een houten paneel deur waarin glas met tweeruits zijlicht. De krimp is blind.

Waardering

Villaboerderij met brug van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villaboerderij uit 1929 in de provincie Groningen in regionale Amsterdamse Schoolstijl
- vanwege de opvallende vormgeving en bijzondere detaillering
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur en delen van het interieur
- als goed voorbeeld van het oeuvre van architect B. Jager
- vanwege de beeldbepalende ligging in het open landschap

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)